

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: **B**ez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. **Z** pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Ksiestwa Naddunajskie. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Właściciel ziemski Maurycy baron *Brunicki* ofiarował dwieście reńskich w obligacjach pożyczki narodowej z kuponami płatnymi od dnia 1. stycznia 1857 na fundusz chrześcijańskich zakładów ochrony małych dzieci we Lwowie, i równą kwotę dwóch set reńskich w obligacjach pożyczki narodowej z kuponami płatnymi od 1. stycznia 1857 na fundusz Lwowskiego zakładu roboty Franciszka Józefa.

Lwów 12. października 1856.

Lwów 18go października. Dnia 17. października wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część IV. oddziału II. Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

- Nr. 16. Rozporządzenie c. k. namiestnictwa z dnia 21. maja 1856, l. 15.545, względem przeprowadzenia przepisów o cymantowaniu wszystkich miar i wag.
- Nr. 17. Rozporządzenie c. k. namiestnictwa z dnia 23. maja 1856, l. 18.771, względem wydawania paszportów dla transportu zwłok, prowadzonych z c. k. państw do niektórych krajów i odwrotnie.
- Nr. 18. Reskrypt c. k. namiestnictwa z dnia 12go czerwca 1856, l. 22.881, z uwiadomieniem, które władze do wydawania paszportu zwłok w c. k. Pograniczu Wojskowym są upoważnione.
- Nr. 19. Rozporządzenie ministerów spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 12go czerwca 1856, (liczba namiestnictwa 24.512 z roku 1856), którem w wykonaniu pisma własnoręcznego Najjaśniejszego Pana z dnia 23. lipca 1855, wydaje się przepis o konkurencji krajowej do wybudowania kilku połączonych gościńców w lwowskim okręgu administracyjnym.
- Nr. 20. Reskrypt c. k. namiestnictwa z dnia 14go czerwca 1856, l. 21.015, z postanowieniem, o której godzinie wszystkie trakty, erno i szynkownie, tudzież kawiarnie mają być pozamykane, i z wymierzeniem taksy mającej się płacić za dłuższe otwarcie takowych.
- Nr. 21. Rozporządzenie c. k. wyższego sądu krajowego z dnia 23. czerwca 1856, l. 9688, dotyczące się postępowania przy ubieganiu się o posadę adwokatów.
- Nr. 22. Reskrypt c. k. namiestnictwa z dnia 1. lipca 1856, l. 21.056, dotyczący się zakładania alejów przy gościńcach.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Dr. Hübner powrócił. — Termin wymiany odwołanych pieniędzy papierowych. — Bieżące.)

Wiedeń, 15. października. Jego cesarzew. Mość najdostojniejszy arcyksiążę Franciszek Karol przybył przedwczoraj wieczór z Iszl do Salzburgu, gdzie po odwiedzinach u Jej Mości Cesarzowy Karoliny Augusty miał zabawić do dnia 16. b. m. — Ces. król. poseł przy dworze francuskim, baron Hübner przybył przedwczoraj wieczór z Iszl z powrotem do Wiednia; wieczór rano miał dłuższą konferencyę z Jego Excel. ministrem spraw zagranicznych hrabią Buol-Schauenstein.

— Według ogłoszenia c. k. ministerstwa finansów wynosiły będące w obiegu (węgierskie) drobne pieniądze papierowe nieprzeznaczone do losowania z końcem września r. b. 6,951.012 złr. m. k.

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza, że dnia 3. listopada roku bieżącego o 10tej godzinie przed południem odbędzie się na mocy najwyższego patentu z dnia 31. marca 1818 dwieście osmdziesiąt losowanie dawniejszego długu państwa.

— Z dniem 30. października r. b. upływa termin wyznaczony uchwałą c. k. ministerstwa finansów na wymianę ściągniętych z obiegu pieniędzy papierowych jako to: asygnacyi na dochody krajowe Wę-

gier, asygnacyi skarbu państwa, asygnacyi kasy centralnej i niemieckich drobnych pieniędzy papierowych na 6 i 10 krajcarów. Po upływie tego terminu powyższe kategorie pieniędzy papierowych nie będą już przyjmowane do wymiany.

Hiszpania.

(Rozkaz do urzędników. — Przybycie ambasadora rosyjskiego zapowiedziane. — Wiadomości bieżące. — Depesza z 10. października.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 7. października: „Gazeta madrycka zawiera dekret ministra spraw wewnętrznych, oznajmiając urzędnikom, że wszyscy ci, którzy do 20. października nie powrócą na urząd, zostaną usunięci z posady.“

— Baron Brunow, terażniejszy reprezentant Rosyi w Paryżu, odwiedzał 4go b. m. tamtejszego ambasadora naszego, marszałka Serrano i doręczył mu odesłanie do Madrytu notę rządu rosyjskiego, która w pochlebny sposób wyraża zyczliwość Cara dla naszej Królowy, a zarazem oznajmia, że nowomianowany ambasador do Madrytu otrzymał najprzyjaźniejsze instrukcyje. Serrano wyprawił tę notę natychmiast do Madrytu, a nazajutrz odjechał z Paryża przeznaczony do Madrytu ambasador rosyjski, i jutro oczekują tu jego przybycia. — Dnia 3. b. m. odwiedził Serrano w towarzystwie swej małżonki Królowę Krystynę w Malmaison.

— Ajenturze Havas piszą z **Madrytu** z 8go października: „Wczoraj odjechał stąd Infant Don Enrique do Portugalii. — Nowy ambasador Austrii, hrabia Crivelli doręczył Królowej swe listy wierzytelne. — Marszałek Narvaez wyjechał wczoraj do posiadłości swej w Aranjez. Przyjaciele jego utrzymują, że postanowił niebrać żadnego udziału w życiu politycznym. Słychać, że zamieszka w Loji. — Przygotowania do wyprawy na korsarzów odbywają się bardzo gorliwie. Admiralicya otrzymała ścisły rozkaz, przygotować jak najspieszniej szalupy kanonierskie i materiał potrzebny do lądowania.“

— Depesza telegraficzna z **Madrytu** z 10. października donosi: „Podług dekretu królewskiego w gazecie madryckiej odchodzi ambasador hiszpański pan d'Ayllon, w tym samym charakterze do Lizbony; inne dekreta mianują panów Bermudez de Castro i Cantero kawalerami wielkiego krzyża orderu Karola III.“

Anglia.

(Doniesienia z Przylądku i południowej Ameryki.)

Londyn, 11. października. Według dziennika *Cape Town Mail* z 2. sierpnia zaszły niedawno po tamtej stronie rzeki Orange między republiką i naczelnikiem Kaffrów Wietze zatargi. Jednak pogłoski o rozruchach na granicy były bezzasadne.

Okręt „Tyne“ przywiózł pocztę z Brazylii i państw La Plata. Z Rio piszą ppd dniem 14. września, że we wszystkich sprawach nastąpiła prawie zupełna stagnacya. Z Bahii nie ma nic ważnego. W St. Vincent liczącym 1200 dusz, umarło w piętnastu dniach 640 na cholereę. Stosunki w Montewideo są bardzo zasmucające. Przesilenie finansowe nie podobna przewidzieć kiedy się skończy.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Składka na dotkniętych powodzią. — Ułaskawienia. — Ujęcie p. Grellet. — Posel rosyjski do Hiszpanii przejeżdżał granicę. — Obóz pod Chalons sur Marne. — Nowiny dworu. — Wypłaty w banku. — Poskromienie wekslarstwa. — Dowóz zboża. — Kabilia. — Doniesienia z nad Senegalu. — Poselstwo króla Awy u ministra. — Zakaz przetapiania monety. — Zaprzeczają porażkę Kabyłów.)

Paryż, 12. paźdź. Ogólna suma składek na dotkniętych powodzią mieszkańców wynosiła do dnia wczorajszego 11 milion. 379.378 franków. — Podług doniesienia w *Gazette de l'Angoumois* ulaskawił Cesarz przed czterdnastu dniami kilkunastu więźniów politycznych, skazanych w Angouleme i Bordeaux za udział w tajnym towarzystwie „Militante.“ — Jeśli ukończone zostaną potrzebne roboty, odbędzie się podczas rewii w St. Maur próba z mostem, który podług planu Cesarza urządzili pontonierzy gwardyi. — Marszałek Pelissier powrócił z swej podróży po środkowej Francyi. — Komendant fregaty „ReineHortause“, kapitana de la Roncière, przybył tu na wezwanie Cesarza. Okręt jego, równie jak i „Cocyte“ z podróży eskadry księcia Napoleona, stoją obecnie w Cherbourgu. — W Brescie spuszczone z warsztatu okręt liniowy „Imperial.“ — Ludność miasta Lugdunu pomnożyła się w przeciągu 5 lat o 34.227 głów i wynosi teraz 292.721 dusz. — Dawni członkowie rządu prowizorycznego, Cremieux i Marie rozpoczęli znowu dawny swój

zawód adwokacki w Limoges. — Uwieszenie Grelleta potwierdza się. Z nim razem uwieszono także jego brata. Jak słychać miał Grellet w dniu uwieszenia białe spodnie, i to mu na złe wyszło. Niezwyczajny ten ubiór wpadł w oczy jednemu z agentów policyi amerykańskiej; puścił się więc w ślad za Grelletem, gdy szedł mieniać akcyje do agenta Rotszylda pana Belmont. Tu przyszło do rozprawy, która skończyła się uwieszeniem Grelleta. — Jenerał hrabia Benckendorf, który jak wiadomo udaje się do Madrytu, przejeżdżał 9. przez Bayonę.

— Potwierdza się, że w Champanii pod Chalons-sur-Marne ma być założony obóz na 40.000, i że Cesarz stanie dworem w prefekturze w Chalons, by objąć osobiście dowództwo nad tym obozem. — Rada tutejszej ambasady rosyjskiej, pan Bałabin, przybył do Paryża; samego ambasadora jenerał Kiselewa oczekują wkrótce. — Komisarze policyi otrzymali rozkaz popierać sprawę robotników w sporach z właścicielami domów. — Hiszpański ambasador, marszałek Serrano, wyprawił przed wczoraj na cześć urodzin Królowy Izabeli świetną ucztę, na której znajdowali się książę bawarski Adalbert z swą hiszpańską i bawarską siostrą, margrabia Turgot i Lord Howden, angielski ambasador przy dworze hiszpańskim, bawiący dotąd jeszcze w Paryżu. — Bank francuski uiszcza teraz wszystkie swe wypłaty po części w banknotach a po części w złocie i srebrze. — Temi dniami wyjdzie zapewne dekret nakładający podatek na wywóz złota i srebra. Pobierany będzie 1¼ procent od sum wywożonych. Środek ten przyjęto bardzo życzliwie na wczorajszej radzie ministeryalnej. — Bank francuski otrzymał dwa dni temu znaczne sumy w srebrze. Od chwili gdy zostały przywrócone dawne ustawy z zeszłego wieku przeciw handlowi monetami, stracili odwagę wekslarze i wnoszą srebro do banku. Przywrócenie dawnych ustaw przeciw przetapianiu i sprzedaży monet złotych i srebrnych sprawiło wielkie wrażenie; gdyż już dawno były zapomniane. Od 60 lub 70 lat płacono zawsze agio od złota. — Z Marsylii telegrafują z dnia wczorajszego: „Od środy nadeszło tu 175.000 hektolitów zboża; ceny niezmieniają się. Minister budowy p. Rouher ma tu przybyć dzisiaj. Dzisiejsze wiadomości z Tulonu niedonoszą nic nowego o poruszeniach eskadry.

Podług dat w dziennikach angielskich wynosi ludność Kabylii 700.000 głów. Kraj ich jest doskonale uprawiony, nadzwyczaj urodzajny i oblany trzema rzekami. W górach znajdują się obfite pokłady kruszców. Kabyłe pochodzą wprost od owych pięciu ludów „quinque gentes“, które niegdyś Rzymianom tak mocno się opierały. Dotąd nie udało się żadnemu szefowi zaprowadzić między nimi rządu jednostajnego. Szczępy kabylskie tworzą rodzaj republiki federacyjnej i uznają tylko naczelników obieranych z własnej woli w potrzebie, i to na czas, jaki im się podobało. W Algierze wątpią, czy Francuzi zdołają poskromić ich tak łatwo jak inne ludy algierskie, i powszechnie utrzymują, że w pierwszych latach potrzeba będzie najmniej 40 do 50.000 wojska, by utrzymać ich na wodzy. Rząd francuski zamierza, jak słychać, przesiedlić całe plemię Kabyłów na granice Sahary.

Dziennikowi „Courrier du Havre“ donoszą z St. Louis pod dniem 17. września: „Nasi ochotnicy przedsiębrali znowu wyprawę do krainy Trarzów. Pobili kolejno Ulad-Bu-Alów, Ulad-Dackarów, Dagbadzów, Boudatów i Takharadzentów, i dnia 14. września powrócili tu z bogatym łupem i licznymi trzodami. W rozmaitych potyczkach z Maurami ubili 46 ludzi i rozstrzelali 17 jeńców; sami zaś ochotnicy mieli 5 poległych i 2 ranionych. Paropływ awizowy „Podor“ przywiózł z górnej rzeki również pomyślne wiadomości. Wpływ francuski wzmacnia się i ustala. Al-Hadzi poniósł nową klęskę w Diugunté. Przeciśnięty od Bambarów musiał opuścić Nioro, szczęśliwy, jeśli zdoła się dostać napowrót do Futa-Dzallon, zkad wyszedł niepokoić kolumny francuskie nad wyższym Senegalem.“

Nadesłana dziś z Nowego Yorku depeza telegraficzna donosi o uwieszeniu Grelleta, jednego z głównych złodziei kolei północnej. Frant ten przybywszy do Nowego Yorku, udał się do pana Belmonta, tamtejszego agenta Rothszylda, by odebrać należytość za akcyje; ale Belmont, uwiadomiony już o kradzieży, kazał go przyaresztować.

Hrabia Walewski przyjmował wczoraj poselstwo Króla Awy, na którego czele stoi jenerał d'Orgoni. Poselstwo to przywiozło bogate upominki dla Cesarza i Cesarzowy.

— *Gazette des Tribunaux* podaje następującą wiadomość o karach, jakie za przetapianie monet i wyciąganie z nich kruszców czystego we Francji postanowiono:

„Przetapianie monet mających kurs po prawie było ustawami francuskimi od dawna zakazane, jak o tem nota Monitora wspomina.

Dawne, nigdy nie zniesione rozporządzenia zakazywały tego wyraźnie. A mianowicie: rozporządzenie królewskie z 24. paźd. 1711, edykt z lutego 1718 (art. 15) i edykt z lutego 1726 (art. 13). Edyktami temi zakazano złotnikom, jubilerom i innym ludziom trudniącym się wyrobem jakichkolwiek przedmiotów ze złota lub srebra przetapiać lub uszkadzać monety krajowe. Niemniej wzbroniono zakupywać lub sprzedawać złoto i srebro po cenach wyższych nad przyzwolone ze strony rządu mennicznego. Także i edyktem trybunału mennicznego z 30. września 1782 zakazano pod karą nadzwyczajną wszystkim zajmującym się przetapianiem kruszców, tudzież złotnikom i w ogóle każdemu przetapiać monety srebrne lub złote w kraju kursujące, lub przetapianiem kruszców zajmować się porą nocną, albo w godzinach niezwykłych.

Przed zaprowadzeniem kodexu karnego z 25. września 1791 kary zagrożone za przekroczenie edyktów wspomnianych były na-

stępujące: Za przetapianie monet galary dożywotnie, za sprzedaż lub kupno ich po cenie wyższej nad kurs prawem przepisany konfiskacya i 3000 lirów kary pieniężnej.

A że kodexem karnym z 25. września 1791 postanowiono w ostatnim artykule, że wszelkie przed jego ogłoszeniem pod rubrykę zbrodni podciągnięte, lecz z tą kwalifikacyą nie wyszczególnione przekroczenia podlegają na przyszłość karze policyjno-poprawczej, przeto przetapianie monet uważać teraz należy za przekroczenie polityczne. Zakupywanie monet po cenie nad kurs ich prawem przepisany, jest więc równie jak przed rokiem 1791 przekroczeniem, za które dawniej już postanowiona kara pieniężna 3000 lirów może być wyrzeczona.

— Z Algieru piszą: „Dzienniki tutejsze muszą bardzo ostrożnie pisać o tem wszystkim, cokolwiek tylko ściągać się może do działań wojskowych, dlatego też i o Kabylii nie mogły podać bliższych szczegółów. — Temi dniami przytrzymano dwóch mężczyzn i jedną kobietę na ulicy i odprowadzono do więzienia, za to, że rozpowiadali po mieście, jakoby właśnie od strony wschodniej przywieziono do miasta około 150 rannych żołnierzy. A jednak mówili prawdę. Niemniej i to pewna, że wczoraj wysłano ztąd 7 do 8 dział z uprzężą, amunicyą i z oddziałem kanonierów, a w godzinę później przywieziono do miasta innych 200 rannych. Utrzymują, że dzień 28. września był niepomyślny dla oręza naszego, i że wielu strzelców pieszych i Żuawów dnia tego poległo. W tej chwili dowiadujemy się też z urzędowych podań, że stoczono walkę, w której głównie ucierała się konnica. Inni mówią, że Kabylowie ponieśli klęskę dotkliwą. Wojska nasze miały otoczyć liczne ich zastępy i godzono na nich przez kilka godzin kartaczami.“ O klęsce Kabyłów w utarczce konnej donosi także i dziennik *Pays*, lecz bliższych o tem szczegółów nie podaje; lecz donosi przy tem, że marszałek Randon sam objął naczelne dowództwo i że stan rzeczy całkiem pomyślny.

Szwajcarya.

(Spory wywołane budową kolei żelaznych.)

Powszechna i coraz większa niechęć ludności kantonu Waadt przeciw wydanej na zgromadzeniu związkowem koncesyi wybudowania kolei żelaznej z Berny do Lausanny na Fryburg i Oron objawiła się po wielu mniej znaczących manifestacyach wyraźniej już na zborach ludu w Payerne, Orbe, Iverdonie itd., aż nareszcie przyszło dnia 5. b. m. w Morges do zboru wielkiego, na którym znajdowało się około 600 deputowanych z 16 okręgów (okręgi Oron, Echallens, Pays d'En-haut i Vallée de Joux nie miały reprezentantów.) Na zborze tym przydował Reymond z Morges i pierwszy zabrał głos i oświadczył, że uchwała związkowa co do zachodniej kolei żelaznej sprawę zawikłała, gdyż nie idzie tu o samą tylko kolej żelazną, jak raczej o udzielnosc kantonu Waadt, a ruch teraźniejszy jest początkiem walki między władzą centralną a udzielną kantonu. Wniesiono potem propozycyę następującą:

„Zgromadzenie komitetów i deputowanych okręgów kantonalnych zważywszy najnowsze postanowienia władz związkowych; zważywszy niebezpieczeństwa zagrażające udzielnosci kantonowej i konieczność zapobieżenia temu; zważywszy nareszcie stanowisko głównego miasta kantonu (Lausanne), a ztąd wynikającą konieczność podawać przeważającej większości kraju sposobność objawienia swych życzeń i środki jak nadal działać ma, uchwała: Mianowanie komitetu centralnego z nadaniem mu najobszerniejszego pełnomocnictwa. Ma on ciągle porozumiewać się z komitetami okręgowymi, które z swej strony są wyrazem bezpośrednich życzeń ludu i starać się o nadanie im takiego kierunku, jaki za najkorzystniejszy dla kraju uznają. Komitet centralny składać się powinien z członków komitetów okręgowych, po jednym z każdego, a biórem jego będzie komitet okręgowy w Morges.“

Propozycyę tę przyjęto po dłuższej dyskusyi. — Dalej przedłożono adres do ludności kantonu Waadt, w którym między innemi i to przychodzi:

„Zgromadzenie wsparte powagą życzeń objawionych ze strony 27.000 mieszkańców waadtlandzkich przyłączając się do jednozgodnej protestacyi deputacyi waadtlandzkiej, oświadcza: że uchwałę związkową (z 20. i 23. września) uważać może tylko za rezultat nieprzyjaznej koalicyi parlamentarnej tak sprawie kantonu waadtlandzkiego, jak i dobru powszechnemu federacyi szwajcarskiej. Poleca się komitetowi zakomunikować organizacyę swoją najwyższemu władzom kantonalnemu i podziękować im w imieniu kraju za to wszystko, co potąd zdziałali, tudzież zapewnić, że silnie popierać będą każdy krok, jakiby podjęli w obronie honoru i udzielnosci kantonu.“

Zasady adresu przyjęto jednozgodnie, jak niemniej i propozycyę adresu do mieszkańców Szwajcaryi, który komitet centralny później ma ogłosić.

Włochy.

(Obchód urodzin Jego c. k. apost. Mości. — Ułaskawienia w papieskim. — Proces polityczny. — Wyroki.)

Rocznice imieniu Jego c. k. Apost. Mości obchodzono w Rzymie dnia 4. b. m.: uroczystem nabożeństwem w kościele „S. Maria dell' Anima“, na którym oprócz J. Excel. hrabi Colloredo-Wallsee, wszystkich członków poselstwa i zamieszkałych w Rzymie poddanych austriackich znajdował się także i J. królewicz. M. książę Jerzy saski.

— Jego Świątobliwość raczył d. 8. września ułaskawić wielu skazanych za polityczne i inne przekroczenia; *Gazz. di Venezia*

wymienia 30 zupełnie utaskawionych; wielu zaś innym skazanym w procesie z 15. sierpnia 1853 i za inne przekroczenia darowano karę po części zupełnie, a częścią znacznie złagodzoną.

O ukończeniu 2. b. m. wielkiego procesu w **Neapolu** wiadome są teraz bliższe szczegóły. Prokurator państwa domagał się wydania na winnych wyroku śmierci, lecz do tego nie przyszło; Mignona skazany został na dożywotne wygnanie, Mauro i de Angelis na 12letnie więzienie z pracą przymusową, de Cicco i Ruggiero każdy na 2 lata więzienia. Innych 5 obwinionych uwolniono od wszelkiej kary.

Niemce.

(Dawanie ślubów ograniczone. — Łaski jego c. k. Apost. Mości.)

Berlin, 11. października. Niektóre konsystorze przywiódły w pamięć księżom swego okręgu dekret względem zasiągania ojcowskiego konsensu przy zaślubieniu pełnoletnich lub dorosłych dzieci, z upoważnieniem, ażeby go przestrzegali. Dowiadujemy się z tego rozporządzenia, że z powodu dawniejszego wypadku Jego Mość Król zadecydował, iż, jeżeli dzieci pełnoletnie, niezostające już pod władzą ojcowską, niechcą lub niemoga przedłożyć ojcowskiego konsensu, tedy proboszcz obowiązany jest zawiesić ślub aż pokąd wyrokiem sądu nie nastąpi uzupełnienie konsensu.

— *Aschoffenburger Ztg.* donosi, że Jego c. k. Apostolska Mość przeznaczył z prawdziwą wspaniałomyślnością cesarską dekoracye i nagrody dla tych wszystkich, którzy podczas wypadku na żelaznej kolei pod Laufach, dając pomoc skaleczonym żołnierzom austriackim, szczególniejsze położyli zasługi.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienia.)

Warszawa, 12. października. *Gazeta Warszawska* ogłasza następujące ulaskawienia: Najjaśniejszy Pan na przedstawienie J. O. Namiestnika królestwa najmiłościwiej dozwolił raczył przebywającemu we Francyi wychodźcy polskiemu Józefowi Kazimierzowi Schmit, powrócić do Królestwa na zasadach Najwyższego ukazu z dnia 27. maja r. b. — Na przedłożenie dyrektora głównego przydującego w komisji rządowej przychodów i skarbu, postanowiła co następuje: Józef Jokisz, postanowieniem rady administracyjnej z dnia 10. lipca 1835 i Alexander Hofman postanowieniem rady administracyjnej z dnia 10. lutego 1843 na konfiskatę majątku skazani, wracają do używania praw cywilnych, pierwszy od dnia 16. maja r. b. a drugi od dnia 18. kwietnia 1854, jako dat Najwyższej im udzielonych ulaskawicą, do których skutki konfiskaty na ich majątek wyrzeczonej mają się rozciągać.

Rosya.

(Organisacya w prowincjach azyatyckich.)

Nowo wydane rozporządzenia względem organizacyi armii i marynarki zwracają na się uwagę szczególnie co do prowincyi azyatyckich. Rozległe kraje po tamtej stronie jeziora Bajkałskiego, zorganizowano na sposób ziem kozaków dońskich i czarnomorskich, a ludność tamtejsza ma stanowić osobny oddział kozaków Bajkałskich. Ci kozacy Bajkałscy pod dowództwem hetmana podzieleni są na brygady, pułki i setnie i tworzą linię pograniczną przeciw ościennym Chinom i Tatarom. Tym samym ukazem zaprowadzono w Irkucku stacyę marynarki, która zostaje pod rozkazem gubernatora prowincyi. Gubernator ma sobie poruczoną komendę i administracyę załogi floty i marynarki na cichym Oceanie; a polecenie to nie zdaje się być małe, gdy wzywamy czynność administracyi marynarki rosyjskiej na wschodnim wybrzeżu Sybiryj w Ameryce rosyjskiej.

— Major Rajewski, niegdyś jako członek tajnego towarzystwa, osadzony w roku 1825 na wygnanie do Irkucka, otrzymał amnestyę i może równie jak inni amnestyowani mieszkać wszędzie, oprócz Petersburga i Moskwy. Pozostanie jednak pod dozorem policyi.

— Z Tyflidy donoszą, że nadzwyczajna ambasada perska udała się z powrotem na Karabaj i że na jej przyjęcie przygotowują się w Teheranie. Na Chorassan padli Tikajcy, szczerp Turkomanów; gubernator Astrabadu Dżaffar-Kuli-Khan-Illichan wystąpił naprzeciw i stoczył z nimi dość pomyślną bitwę, jednak nie odparł ich zupełnie.

Księstwa Nadnajańskie.

(Wiadomości bieżące. — Pieniądze sierocińskie. — Wezwanie uczniów. — Wojskowe rozporządzenia.)

Jassy, 1. października. Ministerstwo sprawiedliwości odnowiło niektóre rozporządzenia względem pieniędzy sierocińskich i wyznaczonych są na procenta. — Ministerstwo wyznań religijnych ogłosiło, że z 115 uczniów, którzy pobierają edukacyę w instytucie publicznym częścią kosztem swych rodziców, częścią kosztem rządu, wielu jeszcze nie wstąpiło do instytutu po skończonych feryach. Ci, którzy się nie zgłoszą po dzień 17. (29.) września tracą miejsce. Wielkie zmiany i przeniesienia nastąpiły w komendzie wojska, które ogłoszono w rozkazie armii datowanym dnia 15. (27.) września.

Azja.

(Wyprawa na perską zatokę.)

Z **Bombaju** piszą pod dniem 12. września: Nieustają w przygotowaniu do wyprawy na perską zatokę. Wyprawa będzie się składać z 14 do 15.000 ludzi, aby stosownie do instrukcyi wykonać demonstracyę przeciw Persyi, za złamanie traktatu z roku 1853 przez zajęcie Heratu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 15. października. Dzisiejszy *Monitor* podaje wykaz, według którego niestałe podatki w ciągu upłynionych dziewięciu miesięcy pomnożyły się o 54 1/2 milionów franków w porównaniu z równym peryodem roku zeszłego. — Zaślubiny młodej księżniczki Matyldy Bonaparte z panem Cambaceres obchodzono dnia 13. b. m. w Tuileryach. — Wczoraj wieczór renta 3procentowa 66.30.

Londyn, 14. października. Dziennik *Times* donosi: Rząd hiszpański oznajmił Cesarzowi Napoleonowi, że zmiana gabinetu niema charakteru politycznego.

Rzym, 10. października. Wczoraj odbyła się uroczysta inauguracya budowy kolei żelaznej do Civita Vecchia. Na granicy republiki San Marino wszczęto kilku zbiegów rzymskich dnia 1. b. m. krwawą bójkę; czterech ludzi raniono, jeden poległ. Senat w San Marino naradzał się nad środkami, jakby zapobiedz powtórzeniu się takich zatargów. — Z Neapolu donoszą, że dnia 4. b. m. obchodzono w tej stolicy uroczystość imieniny księcia Kalabrii. Wieczór była wielka iluminacya, wesołe tłumy ludu napełniały ulice i teatru. Gazeta urzędowa donosząc o tej uroczystości powiada: „Stolica okazała się przy tej sposobności jak zawsze niezachwianie wierną i przychylną dynastyi Burbonów.“

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 17. października. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: półkorzec pszenicy (79 funt. węd.) po 4r.14kr.; żyta (77f.) 3r.6k.; jęczmienia (65 3/4 f.) 2r.27k.; owsa (46 1/2 f.) 1r.26k.; hreczki 2r.26k.; grochu 3r.18k.; kartofli 1r.10k.; — węd. cetnar siana 54kr.; okłotów 41kr.; — sag drzewa bukowego 12r.43k.. sosnowego 10r.30k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 17. października.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	49	4	52
Dukat cesarski	4	55	4	57
Półimperyal zł. rosyjski	8	27	8	30
Rubel srebrny rosyjski	1	38	1	39
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	80	5	80	40
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	73	30	74	3
500 Pożyczka narodowa	82	5	83	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 17. października.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	80	15
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	80	45
Wartość kuponu od 100 złr.	1	10 3/4

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 14. października.

			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto 81 7/8	81 7/8
detto pożyczki narod.	5%	83 1/16 82 7/8 3/4	85 13/16
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—
Obligacye długu państwa	4 1/2%	70 1/2	70 1/2
detto	4%	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	—	—
detto	3%	—	—
detto	2 1/2%	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto	—	—	—
detto	—	—	—
detto	—	105 3/4 1/2	105 3/4
Obl. węd. miejskiego banku	2 1/2%	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto galicyjskie i węgierskie	5%	74 1/2 74	74 1/4
detto krajów koron.	5%	—	—
Akcy bankowe	—	1061 1059 1056	1059
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—	—
Akcy c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 322 1/2 318 314	—	—	318
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2625 2600 2580	—	—	2600
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akcy kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr.	—	—	—
Akcy kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	—	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 532 530	—	—	531
Akcy austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 14. października.

			w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106 3/8 1/2 5/8 1.	—	106 3/8 uso. 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 105 1/2 3/4 3/8 1.	—	—	105 3/8 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	122	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 1/2 1/8 3/8 1.	—	78 3/8 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	105 5/8	—	105 5/8 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—17 17 1.	—	10—17 3 m.
Lyon za 300 franków	122 3/4 3/8 1.	—	122 3/4 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	104 1/2	—	104 1/2 2 m.
Marsylia za 300 franków	122 1/2	—	122 1/2 2 m.
Paryż za 300 franków	—	—	2 m.
	123 123 1.	—	123 2 m.

	za sto	w przecięciu
Bukareszt za 1 złoty Para	259 1/2 259	259 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	9 1/2	9 1/2 Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 15. paźdz. o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 82 3/8 - 82 3/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89.
 — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% 92 1/2 - 93. Obligacje długu państwa 5%
 81 1/2 - 81 3/4, detto 4 1/2% 70 1/2 - 70 3/4, detto 4% 63 3/4 - 64, detto 3% 49 - 49 1/2.
 detto 2 1/2% 40 1/2 - 40 3/4, detto 1% 16 1/2 - 16 1/2. Oblig. Glogn. z wypłatą 5%
 94 - 95. Dette Oedenburgs. z wypł. 5% 93 - 94. Dette Peszt. 4%
 93 - 94. Dette Medyol. 4% 91 1/2 - 92. Obligacje indemn. niższ. austr.
 5% 85 - 85 1/2. Galic. i węgier. 5% 74 - 74 1/2. Dette innych krajów koron.
 80 - 81. Obl. bank. 2 1/2% 61 - 61 1/2. Pożyczka loter. z r. 1834 246 -
 248. Dette z r. 1839 122 1/2 - 122 1/2. Dette z r. 1854 105 1/2 - 105 3/4. Renty
 Como 13 1/2 - 13 3/4.
 Galic. list. zastawne 4% 77 - 78. Póln. Oblig. Prior. 5% 84 - 84 1/2.
 Glognickie 5% 80 - 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 82 - 83. Oblig.
 Lloyd (w srebrze) 5% 89 - 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po
 275 frank. za szt. 114 - 115. Akcyi bank. narodowego 1058 - 1060. Akcyje
 c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 318 1/2 - 318 1/2. Akcyje niż. austr. tow. eskomp.
 112 3/4 - 113. Dette Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 254 - 256. Dette
 póln. kolei — 261. Dette tow. kol. żel. za 500 frank. 318 1/2 - 318 1/2.
 Dette tow. żegl. parowej 526 - 523. Dette 13. wydania 518 - 520. Dette
 Lloyd 442 - 445. Peszt. mostu łańcuch. 76 - 78. Akcyje młyna parowego
 wiedeń. 84 - 86. Dette Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22 - 23. Dette 2.
 wydania 36 - 37. Esterhazego losy 40 zlr. 70 1/2 - 71. Windischgrätz losy
 23 1/2 - 23 1/2. Waldsteina losy — —. Keglevicha losy 11 1/2 - 11 1/2. Ks.
 Salma losy — —. St. Genois 38 - 38 1/2. Palffago losy 37 1/2 - 37 3/4. Cla-
 rego 39 - 39 1/2.
 Amsterdam 2 m. 88 1/2. Augsburg Uso 106 3/4. Bukareszt 31 T.
 258. Konstantynopol 31 T. —. Frankfurt 3 m. 105 3/4. Hamburg 2 m.
 78 3/8. Liwurna 2 m. 105 1/2 l. Londyn 3 m. 10.18. t. Medyolan 2 m.
 104 3/4. Paryż 2 m. 123 1/2. Cesarskich ważnych dukatów agio 9 1/2 - 9 1/2.
 — Napoleon 8 13 - 8 14. Angielskie Sover. 10 20. — 10 22. Imperyal
 Ros. 8 28 - 8 29.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 17 października.

Oblig. długu państwa 5% 81 1/2; 4 1/2 —; 4% —; 4% z r. 1850 —
 3% 50; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr.
 —; z r. 1839 123 3/4. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw.
 —. Akcyje bank. 1060. Akcyje kolei póln. 2625. Glognickiej kolei żelaznej
 —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 552. Lloyd
 441 1/2. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa
 eskompowanego à 500 zlr. 567 1/2 zlr.
 Amsterdam 1. 2 m. 88 3/8. Augsburg 106 7/8 3 m. Genua — l. 2 m. Frank-
 furt 105 3/8 2 m. Hamburg 78 1/2 2 m. Liwurna 105 3/4 l. 2 m. Londyn 10 — 20.
 2 m. Medyolan —. Marsylia 123. Paryż 123 3/4. Bukareszt 257. Kon-
 stantynopol 468. Smyrna —. Agio duk. ces. 9 3/8. Pożyczka z r. 1851 5%
 lit. A. —; lit. B. — Lomb. — 5% niż. austr. obl. indemn. 85 3/4; innych kra-
 jów koron. 74 1/2. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 105 7/8. Pożyczka naro-
 dowa 83 1/8. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje
 c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 326. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje
 zachodniej kolei żelaznej 207 1/2.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. października.

Hr. Siemiński Wilh., ze Żółkwi. — Br. Bess Arn., z Boniowiec. — Br.
 Brunicki Maur., ze Stryja. — PP. Przybysławski Wład., z Obertyna. — Zbro-

żek Ant., z Wierzbiana. — Reszetyłowicz Tim., ze Złoczowa. — Ustrzycki
 Włod., z Dobkowiec. — Hammer Alb., c. k. radca finans., z Przemyśla. —
 Paluszynski Józef, z Ulicka. — Strzelecki Eug., z Wyrowa. — Delinowski Ant.,
 adwokat kraj., ze Sambora. — Kulczycki Michał, r. k. kanonik, z Budzanowa. —
 Janocha Jan, c. k. przełożony powiat., ze Stanisławowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. października.

Ks. Lichtenstein, c. k. feldmarszałek-porucznik, do Stryja. — Br. Bru-
 nicki Ludwik, do Michałkówek. — PP. Zukiewicz Konst., do Żółkwi. — Deut-
 schenbach, c. k. kapitan, do Brodów. — Sichelberg Wład., do Cebrowa.

**Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie
dnia 16. października.**

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	328.68	+ 7.8°	86.8	południowy mier.	pochmurno
2. god. popoł.	329.40	+ 8.5°	79.8	południowy sl.	"
10. god. wiecz.	330.19	+ 6.7°	81.4	południowy sl.	"

T E A T R.

Dziś: Na korzyść p. Jean Piccolo: Przedst. niem.: „Der daum-
lange Hansel.“

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 20. października: Sprzedaż połażu w Radautz. — Wydzierżawienie
 dochodów z podatku konsumcyjnego w Lisku. — Wydzierżawienie dochodu
 z myta w Dąbrowce, Postołowie i Olszanicy w Sanoku.

Dnia 21. października: Wydzierżawienie dóbr Dydiatycze w Przemyśle.

Dnia 23. października: Wydzierżawienie dochodów z podatku konsum-
 ejnego w Brzozowie i Dobromilu. — Licytacja na dostawę materiału do
 utrzymania gościńców w Kołomyi. — Wydzierżawienie dochodu z myta w Ustrzy-
 kach i w Krościenku w Sanoku. — Wydzierżawienie propinacji w Janowie.
 — Wydzierżawienie dodatku do opłaty napojów w Żółkwi i w Szczercu. —
 Licytacja realności nr. 190 3/4 we Lwowie. — Wydzierżawienie stacji mył-
 owej Dymczy w Kołomyi.

Dnia 24. października: Licytacja na dostawę materiału do utrzymania
 gościńców w Tarnopolu. — Licytacja na dostawę żywności dla wojska
 w Drohobyczu i Mikołajowie.

Dnia 27. października: Licytacja na dostawę artykułów potrzebnych na
 rok 1857 do c. k. krajowej dyrekcji finansów we Lwowie. — Licytacja na
 przedsiębiorstwa budowy gr. kat. plebanii Ostobuskiej we Lwowie. — Licyt-
 acja na wykończenie budowy cerkwi w Monasterzyskach.

Dnia 28. października: Licytacja realności nr. 289/303 w Bolechowie.

Dnia 29. października: Licytacja realności nr. 635 w Czerniowcach. —
 Licytacja realności nr. 1 1/4 w Stanisławowie.

Dnia 30. października: Licytacja papieru niepotrzebnego we Lwowie. —
 Licytacja realności nr. 610 1/4 i nr. 899 we Lwowie.

Dnia 31. października: Licytacja realności nr. 275 1/4 we Lwowie. —
 Sprzedaż koni z c. k. stadniny wojskowej w Radautz.

KRONIKA.

(Wychodźstwo do Ameryki.)

Co do zatrudnienia kobiet, które przybywają do Ameryki, znajdują się
 tylko 3 klasy: służące, szwaczki, modniarki, tudzież prądki.

Przybyło do Stanów Zjednoczonych:

	1847	1851	1854	1855
Służących	2916	3232	3320	2536
Szwaczek i modniarek	149	309	183	201
Tkaczek i prądek	37	6	220	89

Rozpoznawszy nakoniec dokładność podanych przez Bromwella liczb i
 źródeł, z których czerpał, nie można wprawdzie zaprzeczyć, że dokładność ich
 obudza niejaką wątpliwość, zwłaszcza gdy wiadomo, jak małą wprawę mają
 urzędnicy Stanów Zjednoczonych w rejestrowaniu i prowadzeniu aktów w po-
 równaniu z wydoskonalonymi i przez generację wprawionymi urzędnikami w pań-
 stwach europejskich, jednakże pewny, praktyczny pogląd Amerykana gwarantuje
 nam pomimo wszelkiego pośpiechu, że się w głównych podaniach nie znajdują
 znaczne pomyłki. Drugą rękojmiej prawdziwości tych podań nastęrcza nam po-
 równanie ich z statystycznymi spisami państw europejskich o wychodźtwie. We-
 dług urzędowych podań rządu angielskiego

wywedrowało:	Według Bromwella przybyło:
1842: 83.852 osób	72.347 osób
1847: 142.154 "	128.000 "
1851: 287.387 "	272.740 "

Niemieckie podania statystyczne nie są tak dokładne, jak angielskie, gdyż
 wyjąwszy wojsko związkowe i sprawy policji związkowej nie ma w ogóle sta-
 tystyki niemieckiej. Statystyczne biuro w Berlinie, starające się poniekąd za-
 stąpić ten niedostatek, podaje o wychodźtwie z Niemiec między innymi nastę-
 pujące liczby:

Ogólne wychodźstwo z portów niemieckich morza bałtyckiego i półno-
 cnego, z portów Holandyi i Belgii i z portu w Havre:

1846	1847	1851
94.684	109.531	112.547

Lecz między tymi za Niemców podanymi wychodźcami są także Węgrzy
 iedmiogrodzianie, Szwajcary i Duńczyki, którzy wsiadli na okręta w portach

niemieckich. Odrzuciwszy tych, i w dwóch podaniach liczbę osób, które pod-
 czas transportu pomarły albo na choroby, albo też poginęły z okretami rozbi-
 temi, tedy nie można zaprzeczyć, że spisy europejskie zgadzają się znacznie
 ze spisami władz amerykańskich. Może tylko angielskie wychodźstwo podane
 jest niżej o 2 lub 3 pct. A zatem dzieło Bromwella, zawierające historyczne
 i statystyczne data o wychodźtwie z Europy i innych krajów do wielkiej repu-
 blicy Ameryki północnej zasługuje na zupełne uznanie.

— Państwo Kansas składało część rozległych przestrzeni Luizyany, która
 w roku 1803 kupiły Stany Zjednoczone Ameryki północnej od Francyi za 15
 milionów dolarów; później Kansas stanowiło część terytorium Missouri. Arkan-
 sas i Indyany, lecz kongresowym aktem w maju 1854 obwołane jest osobnem
 terytorium, leży między 37° i 40° północnej szerokości i między 76° 50' i 89°
 20' zachodniej długości od wyspy Ferro. Granice na na północ są terytorium
 Nebraska, na wschód państwa Missouri i Arkansas, na południe terytorium In-
 dyany i Nowy Meksyk, a na zachód Nowy Meksyk i Utah, terytorium Mormonów.
 Rozległość tego terytorium od zachodu na wschód wynosi 137 mil długości, na
 zachodniej stronie 30, a na najrozleglejszej przestrzeni 45 mil szerokości, cała
 zaś przestrzeń kraju zajmuje 4625 mil kwadratowych. Od terytorium Indyany
 oddzielono Kansas po burzliwej dyskusji kongresowej, nad kwestyą, czyli kom-
 promis Missouri, to znaczy dekretowany w roku 1820 zakaz niewolnictwa ma
 być zniesiony na północy od 36° 30' szerokości północnej. Uchwalono zniesie-
 nie aktu przewyższającą liczbą senatorów i reprezentantów z państw niewol-
 nictwa znaczną większością w senacie i stanowiąc w izbie reprezentantów, a
 przeto zostawiono białym mieszkańcom tego terytorium do woli, gdy będzie
 przyjęte w charakterze państwa, przypuścić albo zakazać niewolnictwo.

Ziemia Kansas jest bardzo urodzajna. Ludność składają po większej czę-
 ści Indyanie zupełnie lub po części osiedli, a szczątki tych szczepów, które
 podczas zakładania pierwszych kolonii angielskich w liczbie dwóch milionów
 dusz zajmowały rozległą tę przestrzeń, która się od Atlantycznego aż do Ci-
 chego oceanu rozciąga.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 42. Dodatku tygodniowego.